

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

NAČRT OBNOVE GLAVNIH IN REGIONALNIH CEST

Ljiljana Herga, univ. dipl. inž. geol.

STANJE DANES

- **Zaskrbljujoče stanje cestnega omrežja**
 - Več kot 70% omrežja je v mejnem, slabem in zelo slabem stanju
 - Dotrajani premostitveni objekti – omejitve nosilnosti, zapore
- **Visoki stroški uporabnikov cest** (92 mio EUR na leto, od tega 64,5 mio EUR osebni promet (poraba, obraba, potovalni časi), 27,5 mio EUR tovorni promet)
- **Visoke emisije izpušnih plinov in delcev** (25% vseh toplogrednih plinov je iz naslova prometa; strošek emisij izpustov je 157 mio EUR na leto, **od tega na G+R cestah 4 mio EUR na leto**)
- **Prekomerne obremenitve s hrupom** (skupni strošek hrupa znaša **21,5 mio EUR /leto** oz. 3.600 EUR/km)
- **Prometne nesreče** (letno več kot 10.000 prometnih nesreč)
- **Premajhna vlaganja v G in R ceste** (88 mio EUR / leto strošek propadanja G+R cest)

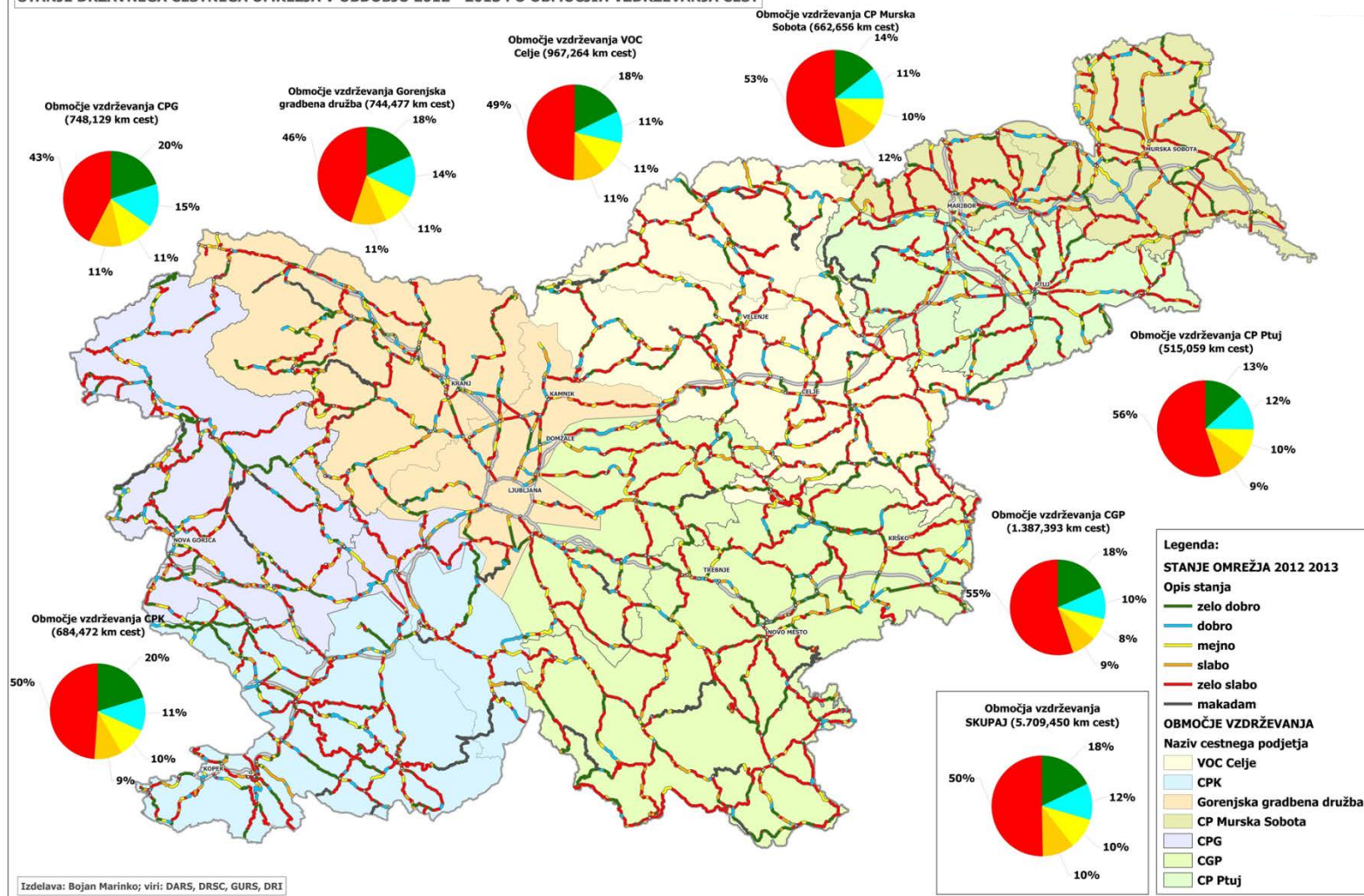
Skupaj znašajo stroški zaradi slabega stanja G+R cest cca 200 mio EUR/leto.

STANJE

STANJE DRŽAVNEGA CESTNEGA OMREŽJA V OBDOBJU 2012 - 2013 PO OBMOČJIH VZDRŽEVANJA CEST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

STANJE

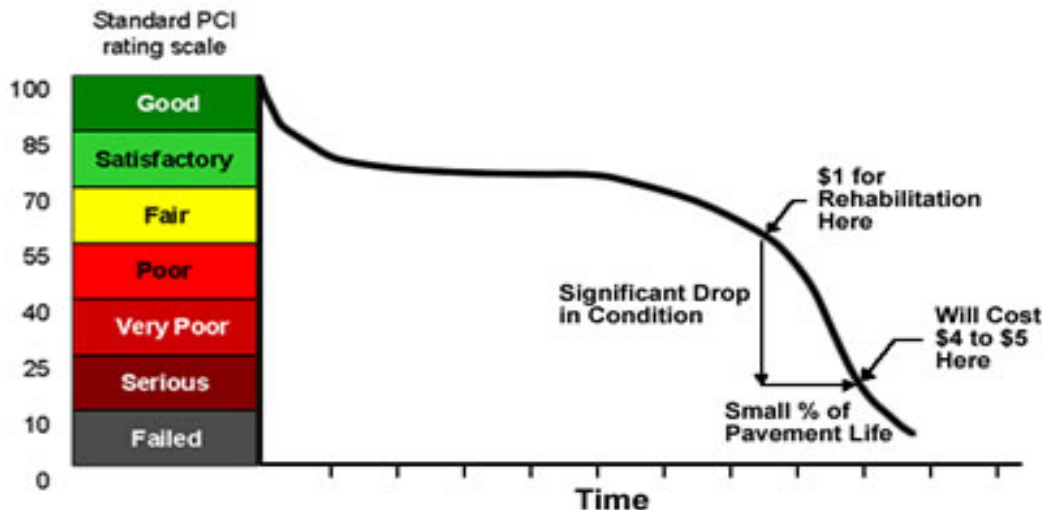
Državne ceste so v slabem stanju

GOSPODARJENJE Z VOZIŠČI

Gospodarjenje v vozišči je program za izboljšanje kakovosti in obnašanja vozišč in minimiranje stroškov skozi dobro načrtovanje

Ukrep	Cena € (DRSC)
Tankoplastna prevleka	10 €/m² 65.000 €/km
Preplastitev	19 €/m ² 125.000 €/km
Ojačitev	40 €/m ² 260.000 €/km
Rekonstrukcija	80 €/m² 520.000 €/km

Cene so brez objektov –
samo vozišča!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

211
211
Kranj
Street View - jul. 2013

Tankoplastna prevleka	10 €/m ² 65.000 €/km
-----------------------	------------------------------------

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

Rekonstrukcija

80 €/m²

520.000 €/km

RAZLOGI ZA DANAŠNJE STANJE G IN R CEST

- **Prioriteta države v preteklosti je bila financiranje druge prometne infrastrukture in ne glavnih (G) in regionalnih (R) cest**
 - Avtocestni program (uresničevanje Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (NPJA) 1994 – 2011)
 - Rekonstrukcija železniškega omrežja – del letnega povračila za uporabo cest se namenja za železnice
- **Omrežje G in R cest je prevzemalo dodatne prometne obremenitve**
 - Dodatni gradbiščni promet ob gradnji AC
 - Izvozna usmerjenost slovenskega gospodarstva
 - Vstop v EU v letu 2004, vstop v schengensko območje 2007,
 - Povečanje tranzita, ...
- **Leta 1999 se je takratni 3% davek na gradnjo povečal na 20%, danes 22%**
- **Drobljenje občin in preategorizacija občinskih cest med R ceste**
 - 1998 je na DRSC prešlo 1.100 km občinskih cest, po tem letu prenesenih še 300 km cest, od 5.970 km G in R cest je 1.400 km bivših občinskih cest
- **Varčevalni ukrepi v času krize**
 - Leta 2013 Direkciji odvzamejo sredstva za investicije; leta 2014 Direkcija komaj zagotavlja izvajanje rednega vzdrževanja, hkrati se izvajajo le projekti sofinancirani s strani EU. Pri tem je bilo s strani EU v obdobju med 2007 in 2013 zagotovljenih 140 mio EUR.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

PRIMER BIVŠE OBČINSKE CESTE, PRENESENE NA DRŽAVO

Regionalna cesta R3 606/5703 Kanal - Neblo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

PREDLOG KAKO IZBOLJŠATI STANJE

V odgovor na opisane razmere je Direkcija RS za infrastrukturo konec leta 2014 pripravila predlog akcijskega načrta obnove glavnih in regionalnih cest

- Zagotovi se **DOLGOROČEN IN STALEN VIR** za investicijsko in redno vzdrževanje
- Razpoložljiva sredstva se **nameni za celovito obravnavo odsekov** (hkrati s sanacijo vozišča se izvajajo tudi geotehnični ukrepi).
- Prioriteta odsekov se določi na osnovi potreb **GOSPODARSTVA in TRAJNOSTNE MOBILNOSTI PREBIVALSTVA** ter doseganja ciljev **PROMETNE VARNOSTI in OHRANJANJA OKOLJA** - določi se strateške ceste in šestletni načrt investicijskega vzdrževanja.

Načrt predvideva tudi tesno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, ki bodo o načrtovanih ukrepih pravočasno obveščene. Na ta način bo občinam omogočeno, da lahko pravočasno pripravijo svoje projekte, ki sicer posegajo v cesti svet, za morebitno hkratno izvedbo.

CILJI PROGRAMA

S programom obnove glavnih in regionalnih cest **želimo doseči:**

- **znižanje stroškov uporabnikov** v osebem in tovrnem prometu (manjša poraba in obraba vozil, krajši potovalni časi),
- **znižanje stroškov blaga** v prometu (manjša izguba vrednosti blaga zaradi krajšega časa potovanja),
- **znižanje družbenega stroška prometnih nesreč,**
- **znižanje stroškov emisij** (toplogredni plini in drugi izpusti) in
- **izboljšanje razmer za javni potniški promet** oz. izboljšanje mobilnosti potnikov (kar pomeni višjo stopnjo razvitosti države)
- **izboljšanje prometne varnosti.**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

ZAKAJ VLAGATI?

SEDANJE SLABO STANJE G IN R CEST NA LETO STANE UPORABNIKE CEST 94,3 MIO EUR

Ocenjeni skupni letni prihranki uporabnikov, ko bo omrežje obnovljeno:

• **92,0 mio EUR na leto** za vse kategorije vozil skupaj.

- 64,5 mio EUR pri osebнем prometu (poraba, obraba, potovalni časi)
- 27,5 mio EUR pri vsem tovornem prometu, od tega tranzit 2,9 mio EUR

Skupni letni stroški uporabnikov G in R cest znašajo 2,7 milijarde EUR

• **2,3 mio EUR na leto** znižanje stroškov pri prevozu blaga

- znižanje stroška kapitala za blago v transportu,
- zmanjšanje izgube vrednosti blaga v času prevoza

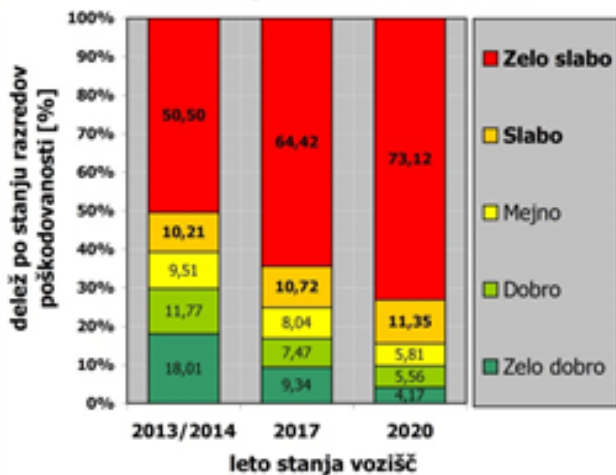
To pomeni znižanje končne cene proizvoda in višji prihodek proizvajalca.

ZAKAJ VLAGATI?

SEDANJE SLABO STANJE POVEČUJE STROŠKE URAVLJAVCA CEST

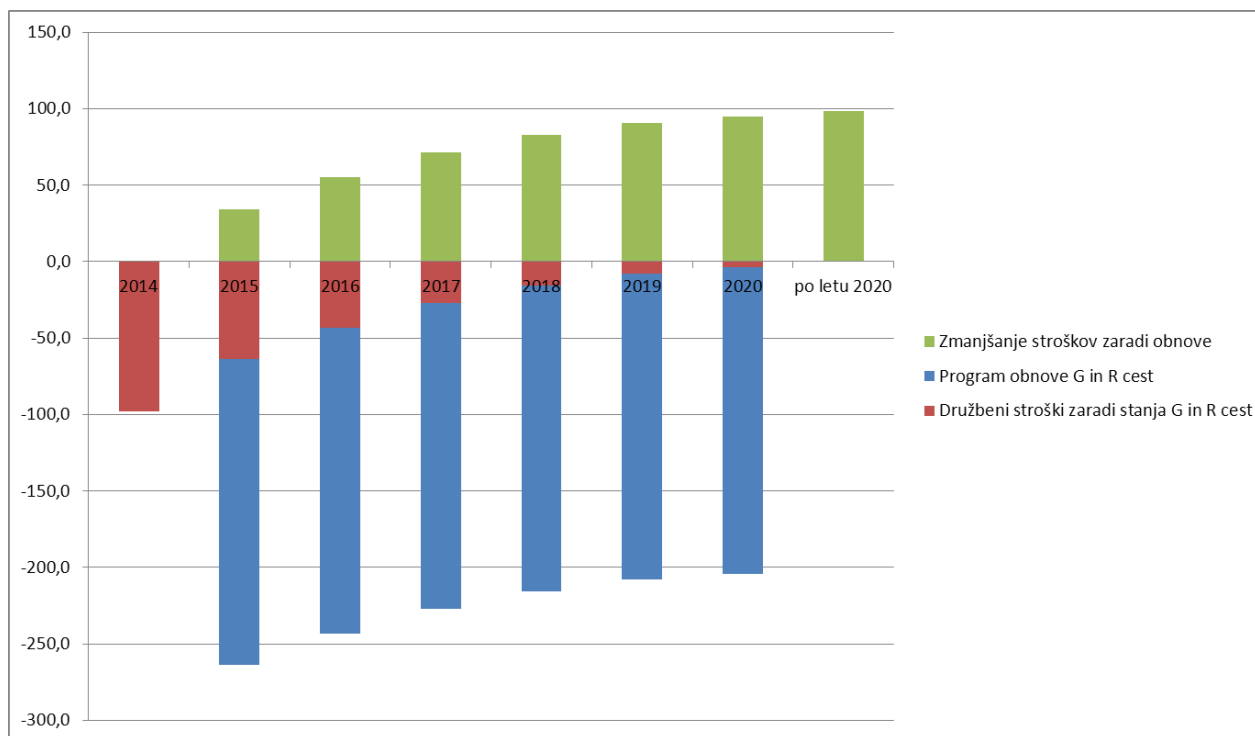
Primerjava stanja vozišč 2013/2014 z grobo oceno stanja brez investicijskega vzdrževanja za leta 2017 in 2020

Povečani strošek sanacije vozišč zaradi nezadostnih vlaganj v obdobju 2010-2011 do 2013-2014 je ocenjen na **265 mio EUR** oziroma **88 mio EUR na leto**.

UČINEK PROGRAMA

S pravočasnimi posegi se dolgoročno nižajo stroški oziroma potrebe po vlaganjih. Program strateških cest pomeni, da do leta 2020 z ukrepi investicijskega vzdrževanja naredimo strošek gospodarstva in prebivalstva zaradi slabih cest vzdržen, kar bo omogočalo gospodarski razvoj in posledično višji priliv v proračun oziroma in bo možno pričeti z razvojem omrežja.

VIRI

- Oblikovanih je bilo več predlogov, kako zagotoviti dolgoročen in stabilen vir – med drugimi tudi bencinski cent
- Namesto tega je v okviru nacionalnega reformnega programa predvideno stabilno proračunsko financiranje obnove glavnih in regionalnih cest.
 - o Že v letošnjem proračunu je v ta namen dodatno namenjenih cca 10 mio EUR.
 - o Ta dodatni znesek se bo v naslednjem letu povečal na 25 mio EUR,
 - o v naslednjih letih pa bo zagotovljenih dodatno po 45 mio EUR.
- Tako proračun 2016 znaša 172,4 mio EUR (+ 10 mio EUR) in proračun za leto 2017 192,3 mio EUR (+ 25 mio EUR)
- Ocenjeno je bilo, da bi bil za obnovo potreben 6 letni program z letnim vložkom 250 mio EUR
- Sedaj se kot bolj realen kaže program z letnim vložkom 120 mio EUR do leta 2030

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

PREDVIDENE AKTIVNOSTI

- Z navedenimi viri se bo izvajala obnova vozišč po kriterijih programa obnov
- Poleg tega pa še nekaj izstopajočih ukrepov:
 - Obnova cca 20 mostov kjer sedaj veljajo omejitve
 - Sanacija 14 večjih brežin in plazov,
 - Most čez Savo na obvoznici Krško, ...
- Nujni ukrepi na področju prometne varnosti z urejanem križišč in sanacijami nevarnih mest (krožna križišč kjer je to mogoče, semaforizacija, ureditev prehodov za pešce, osvetlitve, sanacije drsnih vozišč, varnostne ograje, prometna signalizacija ...)
- Projekti, ki se izvajajo v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi (ob sanaciji vozišča gradnja pločnikov in kolesarskih stez, razsvetljava v naseljih, ...)
- Zagotavljanje pogojev za trajnostno mobilnost (avtobusna postajališča, izboljšanje pogojev za javni potniški promet)

KAZALNIKI ZA RAZVRŠČANJE

Ukrepi so razvrščeni, učinki programa pa so vrednoteni po naslednjih kazalnikih, opredeljenih glede na stališča Evropske komisije:

- stroški uporabnikov in blaga (prometno-ekonomski kriterij) kot merilo za konkurenčnost, nastajanje delovnih mest in predpogoj za rast za vzdrževanje socialne pravičnosti,
- mobilnost potnikov kot merilo kakovosti vključevanja, predvsem v smislu izboljšanja razmer za javni potniški promet in
- eksterni stroški (emisije) kot merilo za prijaznost do okolja.

ZA KONEC

Načrt obnove glavnih in regionalnih cest pomeni:

- **nižje stroške uporabnikov** v osebnem in tovornem prometu,
- **nižje stroške blaga** v prometu,
- **nižje eksterne stroške** (manj izpustov toplogrednih plinov in drugih onesnaževalcev okolja, večja prometna varnost) in
- **izboljšano mobilnost potnikov** oziroma razmere za odvijanje voženj javnega potniškega prometa.

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

HVALA ZA VAŠO POZORNOST